

**VERKSAMHETS-
BERÄTTELSE**

2010

Föreningen Karlstad Lever

Verksamhetsberättelse 2010

Förvaltningen

Medlemmar

Föreningen hade 128 enskilda och 25 organisationer som betalande medlemmar 2010. Följande organisationer gav genom medlemskap sitt stöd åt föreningens verksamhet:

Fiskeklubben Nymphen	Labradorklubben Värmland
Folkteatern Järnet	Nyeds Dragspelsklubb
Folkuniversitetet	Sportfiskarna i Karlstad
Fören. Ransätersstämman	Studieförbundet Värmland
Föreningen Värmlandsarkiv	Sun Town Squaredancers
Fören. Värmländsk Kultur	Sv. Kvinnors Vänsterförbund
Karlstads Bokcafé	Svenska Turistföreningen
Karlstads Finska Förening	Värmlands Filmförbund
Karlstads FN-förening	Värmlands Kennelklubb
Karlstads Hembygdsförening	Värmlands Spelmansförbund
Karlstads Nya Fotoklubb	Värmlands Stövarklubb
Karlstads Närradioförening	Ångbåtssällskapet Polstjärnan
Kunskapsradion	

Ytterligare 66 enskilda och 7 organisationer fanns förtecknade i föreningens matrikel vilka dock inte erlagt årsavgiften under året.

Styrelsen utgjordes av Pererik Ekeberg (ordf), Ann-May Brodén, Fredrik Krohn-Andersson, Elisabet Larberg, Maria Linder, Krister Lundgren, Sven Maechel, Bengt Åkerblom, Per-Ola Åström, Britt Karin Öijen, samt Hans Olsson (adj). En del av det praktiska och verkställande arbetet har även utförts inom arbetsgrupper som varit öppna för alla medlemmar. Styrelsen har under året haft tre protokollförda sammanträden och arbetat med sedvanlig löpande ekonomi, genomfört flera medlemsarrangemang och utformat yttranden och skrivelser.

Årsmöte hölls 2010-03-25 i Betlehemskyrkans lokaler. Mötet beslöt att föreningen under året skulle inbjuda till ett antal medlemmöten samt Kulturarvsdagen, att fortsätta bevaka detaljplanefrågor och hot mot kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer som aktualiseras under året, att arbeta för utgivning av andra utgåvan av *Karlstad med kulturhistoriska ögon*, samt medverka till att arbetet med det kulturhistoriska skyltprogrammet för Karlstad fortsätter. Efter årsmötet visade Gunno Quist och Ulf Eriksson runt i kyrkan och gav en orientering om den planerade ombyggnaden. Ulf Eriksson berättade om församlingens historia, nuvarande verksamhet och om de behov som ligger till grund för en bättre anpassning av lokalerna. Gunno Quist visade därefter 3-D modeller och ritningar som mer i detalj åskådliggjorde hur kyrkan och kvarteret kommer att förändras. Åhörarna kunde härvid konstatera att församlingen har en hög ambition att göra så varsamma och reversibla ingrepp som möjligt och att bevara ursprungliga detaljer och inventarier.

Arrangemang

Kulturarvsdagen 2010

blev ett uppskattat arrangemang som lockade drygt 150 besökare. Planeringen påbörjades i maj inom föreningens styrelse som då utarbetade förslag till programpunkter. Riksantikvarieämbetet hade i år ändrat dagens namn från *Kulturhusens Dag* till *Kulturarvsdagen*. Man hade också fastställt dagens tema till *Kulturens vägar*, en rubrik som styrelsen ansåg allt för bred och därför snävade in till *Arkiven - vägvisare till kulturarvet*. Målsättningen var att arrangemanget skulle ge en orientering om vilka arkivsamlingar som finns i Karlstad, hur man kan söka i dessa och vad man kan förväntas hitta.

Kulturarvet

Kulturarvsdagen 2010
söndag 12 september kl 12.00 - 16.00
på Värmlands Museum

Arkiven är en utomordentlig vägvisare till vårt kulturarv! Men vilka samlingar kan man leta i? Hur söker man? Vad kan man hitta? Under kulturarvsdagen får du svaren!

Föredrag i hörsalen
Vägar till värmländsk historia föredrag med historiker Peter Olausson 12.00.
Museet och dess arkivsamlingar presenteras av arkivarie Helena Røjder och fotograf Lars Sjöqvist 13.00.
Sverige Amerika Centrets samlingar presenteras av dess chef Erik Gustavson 14.30.

I museets foajé
Värmlandsarkiv, Folkörternas arkiv för Värmland, Karlstads kommunarkiv och Landstingsarkivet informerar om sina verksamheter 12.00 - 16.00.

Bokbord med karlstadslitteratur.
Gratis entré - Välkommen!

Passa också på att besöka Värmlandsrummet på Stadsbiblioteket där Bengt Åkerblom berättar om Stadsbibliotekets samlingar kl 14.00 - 16.00.

En arrangemang av Föreningen Karlstad Lever i samarbete med Arkivcentrum, Carlstads-Gillet, Karlstads hembygdsförening, Värmlands Museum och med ekonomiskt stöd från Karlstads kommun, kultur- och fritidsnämnd och stadsbyggnadsförvaltning.
FÖRENINGEN KARLSTAD LEVER, Verksamhetsgatan 1 652 19 Karlstad Telefon 054 - 10 00 00 www.karlstadlever.nu

Kontakter togs med medarrangörer via telefon och e-post och planeringsgruppen kom att utgöras av Pererik Ekeberg, Elisabet Larberg, Bengt Åkerblom och Hans Olsson (Föreningen Karlstad Lever), Per Berggrén (Carlstads-Gillet), Anders Ek (Kultur- och fritidsförvaltningen), Erik Gustavson (Sverige Amerika Centret), Lena Fjellborg (Karlstads kommunarkiv och Arkivcentrum), Peter Olausson (Värmlandsarkiv), Susanne Olsson, Helena Røjder, Lars Sjöqvist, Mattias Libeck och Mari Stenström (Värmlands Museum),

Carl Göran Tollesby och Lennart Fernqvist (Karlstads Hembygdsförening) samt Maria West (Stadsbyggnadsförvaltningen). Ytterligare ett antal personer kom senare att delta i det praktiska arbetet inom de olika medarrangerande föreningarna och organisationerna.

Det slutliga programmet fastställdes i slutet av maj och rapporterades till Riksantikvarieämbetet och kommunens evenemangskalender som därefter publicerade uppgifterna på sina hemsidor. Ett egen programblad utformades och fanns tillgänglig för utskrift i augusti via Karlstad Levers och medarrangerande föreningars hemsidor. Tryckta programblad spreds samtidigt också via Värmlands Museum och Turistbyrån och genom brevutskick. I augusti finlöpades de sista detaljerna med annonser och tidpunkter för utskick, presskonferens, mm.

Kulturavsdagen 2010 inleddes kl 12.00 i hörsalen på Värmlands Museum där antikvarie Mattias Libeck invigde dagen med utdelning av Värmlands Museums diplom för god byggnadsvård 2010. Diplomet utdelas årligen till personer, organisationer eller företag som bevarat och varsamt vårdat äldre byggnader och byggnadsmiljöer eller på annat sätt gjort insatser för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Årets mottagare var tre till antalet. Hammarö kommun för upprustningen av de gamla fiskestugorna på Härön som uppfördes mellan 1880 och 1920 och fungerade som "överlevnadsstugor" för de Hammaröbor som vinterfiskade. Kommunens renovering innebär att man värnar spåren av den fiskekultur som är en viktig del av Hammarös kulturarv.

Det andra diplommet mottogs av Bengt och Birgitta Nilsson för deras varsamma renovering av ett tidstypiskt bostadshus från 1931 i Edebäck. Med stor medvetenhet om byggnadens kulturhistoriska värde och respekt för husets karaktär vid renoveringen utgör det tillsammans med uthusen en miljö som berättar om landsbygdens egnahemsbyggnande vid 1930-talets början. I sin interiör speglar bostaden tydligt övergången från ett äldre byggnadsskick präglat av hantverksmässigt utförda detaljer till efterkrigstidens strävan efter modernitet och släta ytor.

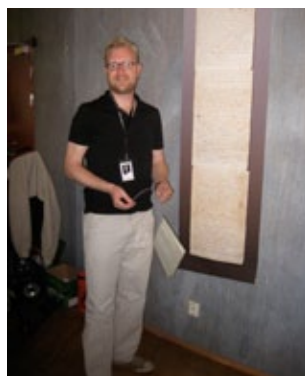
Den tredje diplommottagaren var Munkforsbostäder för deras räddningsaktion för att bevara uthusen vid de över 100 år gamla arbetarbostäderna på Heden i Munkfors. De tidigare rivningshotade uthusen är av stor betydelse för förståelsen och upplevelsen av den riksintressanta bruksmiljö som hela den samlade bebyggelsen med herrgård, industribyggnader, bostadshus mm utgör. Bostadsbolagets beslut att låta husen stå kvar och rustastas säkerställer nu ett långsiktigt bevarande av en viktig del av Munkfors kulturarv.

Efter diplomutdelningen fortsatte programmet med dagens första föredragshållare. Historikern Peter Olausson gav under rubriken *Vägar till värmländsk historia* en orientering om arkivverksamhetens utveckling, från medeltidens välbevakade dokumentsamlingar som understödde makten till dagens välutvecklade och datoriserade arkivväsen. Åhörarna fick därefter en god bild av vilka olika arkivsamlingar som finns att tillgå i Karlstad och vad dessa kan innehålla. Peter redogjorde också för t ex handskriftsarkiv, domstolshandlingar, bouppteckningar, mm som viktiga källor och gav en rad exempel på mycket gamla och originella handlingar han hittat.

Därefter var det dags för arkivarie Helena Røjder att presentera de arkiv som finns på Värmlands Museum. Hon började med att ge en översikt av museets organisation, de olika enheternas uppgifter och vilka samlingar som finns. Enheten för kulturhistoria har uppdraget att samlar, vårda, bevara och visa det gamla och det nya. Som stöd för detta arbete har museet bl a en omfattande samling av foton, konst, föremål, böcker och olika arkiv. Materialet används i det dagliga arbetet men även allmänheten kan vända sig hit och få hjälp att söka uppgifter i t ex personarkiv, företags- och föreningsarkiv, släktutredningar, inventeringar och inte minst i bland den dokumentation och de rapporter som museet tar fram. Helena hade även lastat en vagn med några kulturhistoriskt värdefulla rariteter ur museets arkiv som åhörarna med stort intresse fick beskåda.

Efter Helenas framförande tog fotograf Lars Sjöqvist vid och presenterade museets omfattande fotoarkiv närmare. Här finns flera äldre fotosamlingar från t ex karlstadsfotograferna Anna Ollson, Karl Nyström, Dan Gunner och Greens foto. Eftersom museets uppdrag också är att dokumentera samtiden har även en stor samling med egna foton byggts upp under åren. Sammanlagt finns ca 1 miljon bilder varav 18 000 finns i en sökbar databas. Intresserade kan själv söka via internet och beställa utskrifter eller digitala kopior.

Den sista presentationen i hörsalen framfördes av Erik Gustavson som är föreståndare för Sverige Amerika Centret (som tidigare hette Emigrantregistret). I deras samlingar finns olika arkiv kring den stora utvandringen från Sverige under 1800-talet och tidiga 1900-talet. Det kan vara uppgifter från kyrkoarkiv, passagerarlistor, emigrant-skildringar, foto, brev, tidningsklipp, litteratur och liknande. Man har också tillgång till kyrkböcker över Värmlands församlingar och befolkningsregistret från 1890-talet. Materialet är sökbar i databaser i Sverige och USA och är en viktig källa för migrationsforskning men också en viktig resurs för släktutredningar.

Antikvarie Mattias Libeck delade inte bara ut Värmlands Museums diplom för god byggnadsvård 2010 utan presenterade även Kulturavsdagens föredragshållare. Till vänster historiker Peter Olausson och ovan fotograf Lars Sjöqvist. Foto: Karlstad Lever 2010.

I museets foajé hade de institutioner som ingår i samarbetet med Arkivcentrum dukat upp informationsmaterial om de olika arkiven. Lena Fjellborg och Jon Räftegård från Karlstads kommunarkiv berättade för intresserade besökare bl a om att arkivet innehåller handlingar från 1863 och framåt och är en viktig källa för forskning kring Karlstads utveckling. Från Landstingsarkivet fanns Inga Kullgren på plats och berättade att deras arkiv innehåller handlingar från landstingets hälso- och sjukvård, de äldsta från 1763. Här finns material från vårdcentraler, sjukhus, tandvård, vårdskolor, folkhögskolor, mm och även från t ex landstingsstyrelsen och nuvarande landstingsfullmäktige.

Berit Sande från Folkrorelsernas arkiv för Värmland informerade besökarna om de tre hyllkilometer material de förvaltar. Här finns arkivhandlingar från mer än 6 000 värmländska föreningar inom olika intresseområden som frikyrkor, fackföreningar, folkbildning och kulturföreningar, nykterhetsrörelsen, idrottsrörelsen, politiska partier, m fl. Dessutom finns ett hundratal arkiv efter föreningsaktiva värmlänningar och Karlstads Stifts- och Läroverksbiblioteks handskriftsamling (med bl a medeltida handlingar). I beståndet ingår också ett stort antal fotografier, föreningsfilmer och nästan 5 000 registrerade affischer.

Sverige Amerika centrets föreståndare Erik Gustavson och arkivarie Helena Rödjer i hörsalen. Foto: Karlstad Lever 2010.

Förutom en orientering om ovanstående institutioner fick besökarna även information om Värmlandsarkiv som förvarar och tillgängliggör handlingar från företags- och privatpersoner. Man arbetar också med utbildningar, problemlösningar och rådgivning när det gäller dokument- och informationshantering.

Karlstad Lever och Karlstads hembygdsförening hade under dagen dukat upp bokbord i museets foajé. Inger Falk och Sverre Nyrén från Hembygdsföreningen sålde stadsdelsböcker och informerade om sin verksamhet och vid Karlstad Levers bord gav Pererik Ekeberg, Maria Linder och Elisabet Larberg information till besökarna.

På Stadsbiblioteket tog Bengt Åkerblom emot i Värmlandsrummet där han visade besökare tillrätta bland de nära 14 000 volymerna med värmlandslitteratur. Han berättade också om Stiftsbibliotekets samlingar som omfattar ca 2 500 skrifter från 1491 och framåt. Många av böckerna är mycket sällsynta och hålls därför för det mesta väl inlåsta. Bengt hade dagen till ära lastat en bokvagn med exempel på rariteter ur biblioteket som han visade för besökarna.

Förutom de som nämnts ovan bidrog ytterligare enskilda personer och medarbetare inom de olika medverkande föreningarna och organisationerna på olika sätt med sitt ideella arbete och engagemang för att göra Kulturarvsdagen till ett uppskattat och välbesökt arrangemang. Sammanlagt var ett 25-tal personer varit involverade i förberedelser och genomförande och som med gemensamma krafter inte bara levandegjort arkivverksamheten på ett mångfacetterat sätt utan även visat på att det är mycket lättare än många tror att ta del av arkivsamlingarna. Arrangörer var förutom Föreningen Karlstad Lever: Arkivcentrum (dvs Värmlandsarkiv, Folkrorelsernas arkiv, Karlstads kommunarkiv, Landstingsarkivet och Sverige Amerika Centret), Karlstads-Gillet, Karlstads Hembygdsförening, Värmlands Museum och Stadsbiblioteket samt Karlstads kommuns kultur- och fritidsnämnd och stadsbyggnadsförvaltning som givit ekonomiskt stöd.

En dag om Karlstad var rubriken på ett arrangemang på Värmlands Museum 2010-02-20 där en rad föreläsare framförde berättelser om Karlstad. Tillsammans med sjutton andra föreningar deltog Föreningen Karlstad Lever med ett bokbord i foajén där besökarna fick information om föreningens verksamhet. Dessutom visade föreningen ett bildspel som speglade några av de förändringar som sker i Karlstads stadsmiljö.

Hans Olsson tillsammans med Anna Skoglund som Värmlands museums egen "Sola i Kallsta". Under dagen berättade hon om Karlstads historia för barnen som kom på besök. Foto: Karlstad Lever 2010.

En kulturdag arrangerades i bibliotekshuset 2010-10-16 där föreningen tillsammans med ett sjuttiofem andra föreningar presenterade sina verksamheter. Dagen var ett av de många kulturevenemang som Karlstads kommun genomförde under året för att fira utnämningen till *Årets kulturkommun 2010*. Förutom kulturföreningarnas information kunde besökarna ta del av ett digert utbud av föreläsningar, musikframträdanden och dansuppvisningar.

Skyltprogram

Gruppen som arbetar med informationsskyltprogrammet för Karlstads innerstad fortsatte arbetet under året. Syftet är att enhetliga skyltar vid utvalda kvarter, gator eller områden och vid kulturhistoriskt intressanta byggnader och andra objekt av särskilt intresse, skall berätta om stadens kulturmiljö. Skyltarna skall också kunna fungera som komplement till stadsvandringar såväl guidade som med hjälp av stadsvandringskarta. Hittills har nio skyltar färdigställts: Orrholmen, Herrhagen, Rud, Pråmkanalen, Residenstorget, Sandgrundsudden, Dykdalberna (ej uppsatt än), Stadsträdgården och Gamla gymnasiet. Dessutom har tre personskyltar producerats: Zarah Leander, Beatles (Sundstaaulan) och Maria Sundelius. Arbetsgruppen har också tagit initiativ till att restaurera några av de äldre skyltarna som tidens tand gått hårt åt.

Från Karlstad Lever har Ann-May Brodén under året deltagit i gruppen som i övrigt består av representanter från Stadsbyggnadskontoret, Kultur- och fritidsförvaltningen, Tekniska verken, Värmlands Museum, Karlstads-Gillet och Karlstads hembygdsförening. Under året har skyltar varit under arbete eller färdigställt för Värmlands Museum, Råtorp, Viken, Väse, Lagberget och Vålberg.

Skrivelser

Detaljplan för f.d. Nermansfastigheten m.fl

Isyfte att möjliggöra förtätningsprojektet "Tingvallahöjden" presenterades 2009 ett samrådsförslag till ny detaljplan för kvarteret Tingvallastaden som föreningen lämnade synpunkter på. Efter bearbetning presenterades utställningsversionen av detaljplanen i början av 2010. I yttrande till Stadsbyggnadsnämnden 2010-03-29 framförde föreningen åter igen att man ser positivt på att flera kulturhistoriskt värdefulla byggnader kommer att ges skydd i detaljplanen men att detta även borde omfatta affärs- och bostadshuset från 1944 (Herrgårdsgatan 10-12). Föreningen invände mot att planen ger möjlighet till inglasning av Betlehemskyrkans huvudentré mot Östra Torggatan vilket skulle innebära en förvanskning av byggnadens arkitektoniska och kulturhistoriska värden. Vidare framfördes att den angivna totalhöjden på de nya husen visserligen sänkts med en våning men att detta inte är tillräckligt. För att bibehålla en stadsbild som tar hänsyn till Domkyrkans torn och stads-siluetten från norr menade föreningen att den högsta tillåtna totalhöjden för gårdshuset bör sänkas till 72 meter (dvs 5 våningar samt indragen takvåning). I den detaljplan som kom att fastställas gavs affärs- och bostadshuset från 1944 skydd mot rivning medan föreningens invändningar mot inglasning och höjden på gårdshuset inte beaktades.

Översiktsplan 2010 för Karlstads kommun

I skrivelse 2010-08-11 till kommunledningskontoret framförde föreningen synpunkter på förslaget till reviderad översiktsplan för kommunen. Mot bakgrund av att Karlstads stadsbild de senaste decennierna gradvis förändrats med allt högre och mer volyminösa hus (t ex i kv Mercurius,

Mitt i City, kv Vågmästaren och det nu gigantiska nya CCC) uttryckte föreningen oro för att denna trend med avsteg från stadens karaktär, ökning av rutnätstadens höjdskala och allt större byggnadsvolymer kan bli norm för den fortsatta förtätningen av Tingvallastaden. I den förändrade stadsbildens kan man visserligen ännu avläsa Karlstads framväxt under hundra år från 1865 men en ny referens för stadens fortsatta utveckling har redan etablerats. Föreningen ansåg därför att planen borde kompletteras med villkor att förtätningsprojekt skall underordna sig Karlstads särart och passa in i det nuvarande helhetsintrycket av stadsbildens.

Föreningen påpekade också att översiktsplanen skall ange vilka kulturmiljöer som skall betraktas som särskilt värdefull bebyggelse. I planförslaget hänvisades till Arkitekturprogrammet som verktyg för att kontinuerligt identifiera dessa värden. Härigenom blir Arkitekturprogrammet centralt för att bedöma kulturhistoriska värden vid all förändring av stadsmiljön och för att kunna tillämpa reglerna om varsamhet och skydda värdefull bebyggelse. Föreningen framförde därför att det är mycket angeläget att också tillräckliga resurser avsätts så att arkitekturprogrammet kan bli heltäckande och hållas aktuellt.

Hur kommer gaturummet utmed Norra Kyrkogatan att förändras när förtätningsprojektet i kv Tingvallastaden genomförs. Fotomontage: Föreningen Karlstad Lever 2009.

Publicerat

Kulturarvsdagen 2011 uppmärksammades både i Nya Wermlands-Tidningen och Värmlands Folkblad med artiklar i papperupplagan och på nätet 2010-09-10 där det kommande programmet presenterades. Båda tidningarna bevakade även arrangemanget och publicerade uppföljande artiklar 2011-09.13.

I Karlstads Hembygdsblad publicerades i septembernummret en presentation av Karlstads Obrända Bibliotek som sedan 2005 finns på Gjusteriet (se under rubriken Gjusteriet).

Kulturhistorisk föreningsverksamhet i Karlstad var rubriken på en B-uppsats i historia av Fredrik Svensson vid Karlstads universitet. Han har i denna gjort en jämförelse

mellan Föreningen Karlstad Lever, Carlstads-Gillet och Karlstads hembygdsförening i syfte att belysa skillnader och likheter i föreningarnas mål och sätt att arbeta med kulturhistoriska frågor. Studien är avgränsad till föreningarnas aktiviteter under åren 2003-2009 där Fredrik hämtat sitt källmaterial från verksamhetsberättelser, publikationer, skrivelser och artiklar som publicerats i media. Han intervjuade även en representant från varje förening där Hans Olsson var Karlstad Levers respondent.

Den attraktiva staden - Livskvalitet Karlstad 100 000

var rubriken på en B-uppsats i kulturgeografi som Teresia Edqvist och Frida Landén lade fram vid Karlstads universitet i juni. Med utgångspunkt från kommunens vision *Livskvalitet Karlstad 100 000* tar studien upp frågan om hur en attraktiv stad skall vara och om det finns förutsättningar för att visionen skall lyckas. Förutom att använda vetenskaplig litteratur utgörs källmaterialet också av intervjuer med en av kommunens samhällsplanerare, en nyinflyttad student samt Elisabet Larberg från Föreningen Karlstad Lever som fick representera invånare som bott i Karlstad en längre tid och upplevt de förändringar som då skett.

Stadsmiljöns utformning och estetik har betydelse för hur attraktiv staden upplevs. Foto: Föreningen Karlstad Lever 2010.

Övriga aktiviteter

Kulturhistoriskt värde är namnet på den studiecirkel som i samarbete med Studieförbundet Värmland/Bergslagen startade redan hösten 2003. Arbetet har bedrivits under trivsamma former där deltagarna själva lägger upp studierna. Som faktaunderlag används Boverkets utmärkta bok *Byggnaders Särdrag* och bild- och textmaterial som deltagarna själva tar fram. Under 2010 har cirkeln varit vilande men aktiviteten kommer att återupptas under våren 2011.

Framtidsrådet är namnet på den arbetsgrupp som bildades 2008 på initiativ av Carlstads-Gillet. I rådet representeras förutom gillet även Karlstad Lever och Hembygdsföreningen och tanken är att det skall fungera som ett gemensamt samtalsforum kring frågor som berör Karlstads kulturhistoria och utveckling. Från föreningen har ordförande Pererik Ekeberg ingått i rådet. Under året har

gruppen bl a haft kontakt med stadsarkitekt Måns Hallén och diskuterat Vågmästarbostadens framtid och presenterat förslag på att flytta huset till området vid Hamnkaptensbostaden i Yttre hamn. Motiven för detta är dels att rädda huset från förfall, dels att det kan ingå i det maritima center som kan komma att etableras i området. Stadsbyggnadsnämnden har orienterats om tankarna och framtidsrådet skall inhämta byggnadsantikvariska synpunkter från Värmlands Museum. Hittills har stadsbyggnadsnämnden ställt sig avvisande till att huset flyttas med hänvisning till att dess kulturhistoriska värde är starkt knutet till platsen och att exploateringsavtalet för höghusbebyggelsen i kvarteret innefattade att huset skulle rustas upp och bevaras.

Vågmästarbostaden från 1800-talets första hälft är skyddad mot rivning och förvanskning i detaljplanen. Foto: Föreningen Karlstad Lever 2009.

Karlstad med kulturhistoriska ögon

I anslutning till årsmötet 2009 presenterade föreningen den första utgåvan i skriftserien *Karlstad med kulturhistoriska ögon* som behandlade Sandgrundsgatan och Norra Strandgatan. Under 2010 har arbetet med den andra utgåvan fortgått. Redaktiongruppen utgörs av Elisabet Larberg, Maria Linder, Ann-May Brodén och Hans Olsson som skribenter samt Fredrik Krohn-Andersson och Per-Ola Åström som sakkunniga granskare. Den andra utgåvan kommer att behandla husen kring Frödingsparken med fokus på såväl deras historia som hur de under åren förändrats då de fått en annan användning än den ursprungliga. Utgivningen beräknas ske under 2011.

Maritimt center i Karlstad

På initiativ av Ångbåtssällskapet Polstjärnan bildades 2008 en arbetsgrupp i syfte att utveckla området vid Våghuskajen till ett maritimt center. Hans Olsson är föreningens representant i gruppen där förutom Ångbåtssällskapet Polstjärnan även Värmlands Sjöfartsgille, Carlstads-Gillet, Flottans män och Karlstads hembygdsförening finns representerade. Gruppen arbetar för att det kulturhistoriskt intressanta området vid Våghuskajen med bl a Hamnkaptensbostaden (från 1859) skall kunna bli ett levande, grönt maritimt arbetslivsmuseum som visar upp Karlstads sjöfartshistoria och uppmärksammar den avgörande betydelse sjöfarten haft för stadens tillkomst. Kommunen har för närvarande inget planarbete för området men kommer att

beakta visionen om ett maritimt center när det blir aktuellt för omvandling av hela Inre Hamnen. Under året har gruppen bevakat hamnverksamhetens utvecklingen i området i avvaktan på att aktualisera frågan när en ny detaljplan skall upprättas.

Under 2009 framfördes ett erbjudande till gruppen från NCC om att förvärva Vågmästarbostaden vilket dock avvisades av samtliga representerade föreningar. Under 2010 har frågan återigen aktualiserats vilket tidigare nämnts under rubriken Framtidsrådet.

Förvånansvärt många karlstadsbor känner inte till vilken park som heter Frödingsparken. I nästa utgåva av skriften Karlstad med kulturhistoriska ögon presenteras parken och dess omgivande hus vilket kommer att bidra till ökad kännedom. Ovan ses skulpturen "Liten dansös" som är skapad av Torsten Fridh. Foto: Karlstad Lever 2010.

Tankar om staden är titeln på den föreläsningsserie som Stadsbyggnadsförvaltningen sedan 2007 inbjuder stadsmiljöintresserade till. Under 2010 hölls två anföranden. Bebyggelseantikvarie Torbjörn Lindstedt berättade om lokalt förankrad stadsutveckling genom samverkan som en möjlighet att ta vara på värdefulla befintliga bebyggelsemiljöer. Han redogjorde för lyckade exempel från västsvenska projekt där fastighetsägare, handel och boende samarbetat med myndigheterna och därigenom både vårdat bebyggelsen och fått en bättre närmiljö och bättre förutsättningar för det lokala näringslivet. Även arkitekt Per Arne Ivarsson medverkade och redogjorde för att kulturmiljövård är lönsamt i ett längre perspektiv. Det andra föredraget hölls av arkitekt Lena Steffner som presenterade sin avhandling Värdering av stadsmiljöer, en metod att mäta upplevelse. Hon har identifierat 30 mätbara faktorer som har betydelse för hur

stadsmiljön uppfattas och menar att hennes metod kan göra det möjligt att skapa stadsdelar som både är moderna och trivsamma. Vid föreläsningarna, som hölls i Marmorsalen i Wermlandsbanken, deltog Pererik Ekeberg, Elisabet Larberg och Hans Olsson från föreningens styrelse.

Hemsida på Internet

Förutom Gjuteriets hemsida har föreningen sedan 2006 en egen hemsida på Internet med adressen www.karlstadlever.nu. Den gör det lätt för intresserade att hitta information om föreningen och aktuella arrangemang. Under året har hemsidan successivt utökats med rapporter och bilder från föreningens genomförda aktiviteter såsom Kulturhusens Dag, m fl och de senaste årens verksamhetsberättelser. Besökare har således möjlighet att skaffa sig en omfattande bild av föreningens arbete. Under året har besöksfrekvensen varierat mellan 5 och 45 i veckan och ett snitt på nära 60 besök per månad. De flesta besökare hittar sidan via länkar från andra webbplatser, främst från Gjuteriets hemsida och kommunens föreningsregister och evenemangskalender men också i stor utsträckning från Carlstads-Gillet och Operation Karlstad.

Gåvor

Föreningen har tacksamt mottagit gåvor under året från vänliga givare. Anders Jansson skänkte två boktitlar till föreningens referensbibliotek, Torsten Ahlstrands *Arkitekturtermer* och *Arkivguide för byggnadsforskare* som givits ut av Nordiska museet. Även Elisabet Larberg och Pererik Ekeberg berikade referensbiblioteket med ett par böcker om arkitektur.

Gjuteriet

Verksamheten i Gjuteriet har varit lika omfattande under 2010 som året innan. Utöver de permanenta hyresgästerna kan man konstatera att ett stort antal grupper utnyttjat lokaler tillfälligt, såväl dagtid som kvällar. Året har därmed som vanligt präglats av "trångboddhet" och mycken energi har fått användas för att få en väl fungerande intern logistik som möjliggjort ett effektivt samutnyttjande av lokalresurserna.

Media

Värmlands Filmförbunds videoredigeringsstudio och klubbrum utnyttjades flitigt av medlemmarna såväl dagtid som sent in på nätterna. Bokning av redigeringsstid, videokameror samt utlämning av nycklar och utrustning sker som tidigare till Filmförbundets åttiotalet medlemmar via Café Gjuteriet enligt överenskommelse med klubben. Lokalen har omdisponerats på ett mer rationellt sätt och fungera nu även som en mindre biograf.

Från Radio Solstas Studio Ett sändes ca 28 timmars närradio i veckan av fem föreningar där KarlstadRocks och Kunskapsradion stod för merparten. Karlstads Nya Fotoklubb med sina drygt 70 medlemmar genomförde ett stort antal fotokurser för såväl nybörjare som mer erfarna fotografer. Klubblokalen har iordningställt för att vid sidan av

kurs- och mötesverksamheten även kunna fungera som en mindre fotoateljé. I likhet med videoredigeringen, bokar fotoklubbens medlemmar ateljén och mörkrumstider via Café Gjuteriet.

Redigering i Värmlands Filmförbunds videoverkstad. Foto: Gjuteriets arkiv.

Teater och dans

Teaterskolans verksamhet har haft ungefär samma omfattning som året innan med drygt 120 barn och ungdomar i åldrarna 7–15 år. Även amatörteatergruppernas verksamhet inom NBV-teatern och Folkteatern Järnet var lika stor som året innan med såväl ungdoms- som vuxengrupper. Teaterlokalen Järnet utnyttjades vid sidan av Folkteatern Järnets egen verksamhet också för Teaterskolan på kvällstid och vid några enstaka tillfällen av några externa teatergrupper för repetitioner, bl a av komedin *Hotelligaren* som spelades i Mariebergsskogen under sommaren. Teaterverksamheten på Gjuteriet omfattar även ett par föreningar för roll- och konfliktspel. Medlemsantalet har fördubblats under året vilket också genererat en ökad aktivitet som omfattade tillverkning av rekvisita och spelutrustning och ett antal rollspelslive och spelkonvent som arrangerades i huset. Även den populära dansverksamheten fortsatte under året med ca 60 deltagare som utvecklade sina färdigheter i såväl argentinsk och finsk tango som squaredance.

Carina Lidbom och Johannes Brost tog en paus från repetitionsarbetet i teaterlokalen Järnet och passade på att läsa Värmländsk Kulturs Frödingsnummer. Foto: Gjuteriets arkiv

Kursverksamheten i Studieförbundets regi var mycket omfattande och bedrevs såväl på dagtid som på kvällar och helger i Gjuteriets lokaler. Cirklarna omfattar vitt skilda ämnen som flugfiske, jakt, fåglar, turism, hundar, stadsmiljö, måleri, orkidéodling, sociala frågor, mm. Som exempel kan nämnas att bildmåleri utövades av hela åtta grupper varje vecka och ett 70-tal blivande jägare genomgick utbildning för jägarexamen. Dessa har även möjlighet att öva skytte i lokalerna med hjälp av den synnerligen populära digitala simulator som finns för ändamålet. En lokal är utrustad som en mindre slöjdsal där 30-talet knivslöjdare kunde utöva sitt hantverk under året.

Musik

I Sensus Barnmusikskola deltog ca 300 barn varje vecka i de vanliga grupperna för åldrarna 3-8 år, babyrytmikgrupperna, pyttebalettgruppen och de sex musikalgrupperna för de äldre barnen som numer också utökats med en grupp för showdans.

Showdansgruppen vid Sensus barnmusikskola på Gjuteriet. Foto: Sensus 2010.

Rockmusikverksamheten var omfattande och innebar maximalt utnyttjande av lokalerna. Vid årets utgång samutnyttjade nära 30 musikgrupper (med ca 150 medlemmar) nio ljudisolerade repetitionsrum och SpeedBalls inspelningsstudio som också användes av tillfälliga nyttjare. Studion var i princip fullbokad under året där ca 40 inspelningar och kurser genomfördes i provisoriska lokaler i källarplanet samsades också två musikgrupper och den mindre studion

”Musiksmedjan” som utnyttjades för inspelningar. Sammanlagt producerades ett tiotal utgåvor av CD-album och ytterligare ett stort antal demos i Gjuteriets lokaler.

Rockskolan är namnet på den instrumentalundervisning som omfattar både individuell och gruppundervisning i keyboard, gitarr, bas, sång och trummor. Här deltog under 2010 nära 60 elever. Två fullt utrustade repetitionslokaler och en särskild trumstudio med ett antal digitala trumset användes för detta ändamål. Tack vare den digitala tekniken kunde därmed flera utövare spela samtidigt i samma rum utan att störa varandra. Rockskolan genomförde också en särskild satsning med musikverksamhet för funktionshindrade.

Rockmusikverksamheten på Gjuteriet domineras av unga män varför särskilda satsningar görs för att även locka unga kvinnor att musicera. Foto: Gjuteriets arkiv.

Innovation Music Network är namnet på ett flerårigt samarbetsprojekt som startade 2008 och vars syfte är att stärka och utveckla musikindustrin genom samverkan och folkbildning. Huvudparter i projektet är Studieförbundet, Karlstads universitet, Högskolan i Dalarna, Föreningen Mjöskryss och Högskolan i Hedmark. Projektet har sin administrativa bas på Gjuteriet men bedriver sin omfattande verksamhet i form av workshops, utbildningar, mässor, mm runt om i Värmland och Dalarna i Sverige och Hedmark och Akershus Fylke i Norge. I Karlstad anordnades under året bl a ett flertal workshops som vände sig specifikt till unga kvinnliga musiker samt diskussionsforumet *Spotlight* där forskning och utveckling inom musikbranschen belystes. Det står alltid ett antal grupper i kö för att få replokaler på Gjuteriet vilket innebär att alla nya lokalsökande tyvärr får rådet att leta på annat håll i Karlstad. Ett flertal seminarier och kurser (t ex utbildningar i musikproduktion) kunde ändå genomföras genom nyttjande av Vinden och mindre grupprum som övrig tid används för studiecirkelverksamhet med annan inriktning än musik.

Vinden har fungerat som repetitionslokal för Teaterskolan och för intern kursverksamhet. Den har dessutom i stor omfattning upplåtits till ett antal föreningar och grupper för arrangemang, möten, kurser mm.

Karlstads Obrända Bibliotek invigdes 2005 i en mindre lokal på Gjuteriet. Initiativtagare var handbokbindare Olof

A. Myrin som i samarbete med Carlgöran Holm (Karlstads Bokcafé) och Hans Olsson (Gjuteriet) skött om verksamheten. Biblioteket består enbart av böcker som gallras ut från de kommunala biblioteken och som annars skulle ha gått till förbränning. Syftet med etableringen är att förlänga användningstiden för dessa böcker genom att erbjuda allmänheten att botanisera bland hyllorna och gratis ta med sig det man finner läsvärt. Återlämning av ”lånade” böcker undanbedes således och förhoppningen är istället att så många som möjligt återbrukas av nya läsare. Under 2010 gjordes en marknadsföringskampanj där information om biblioteket spreds via ett stort antal flyers som delades ut vid olika kulturarrangemang och till äldre elever vid de centralt belägna grundskolorna i Karlstad. Kampanjen resulterade i en markant ökning av besökare och man kan glädjande konstatera att biblioteket fyller sin funktion och fyllts på med utgallrade böcker i samma takt som andra ”lånats ut”.

Vid årets utgång bedrev 20 föreningar eller organisationer, fyra teaterföreningar, 30-talet musikgrupper och fem verkstäder verksamhet i permanenta egna arbetslokaler. Nyttillskottet bland dessa var Folkdansringen som flyttade in och samutnyttjar lokal med Spelmansförbundet. Ytterligare 30-talet olika föreningar eller grupper samutnyttjade dessutom regelbundet mötesrum och ytterligare ett stort antal externa grupper använde vid enstaka tillfällen de större samlingslokalerna och studierummen för föreningsmöten, arrangemang, utbildningar och liknande. Med anledning av den ökade efterfrågan på tillfälliga mötes- och arbetslokaler gjordes mindre omdisponeringar av lokalanvändningen för att tillgodose detta ändamål. En verkstadslokal i källarplanet användes under året temporärt för musikverksamhet. En hyresgäst avflyttade från en verkstadslokal under 2010 varvid en befintlig hyresgäst utökade sin verksamhet och tog lokalen i anspråk. Vid årets utgång var alla lokalytor uthyrda.

KMW:s verkstadslokaler vid Korsningen Karlagatan och Verkstadsgränd 1913 Foto: Gjuteriets arkiv.

Förutom de publika arrangemang som genomfördes av olika grupper och föreningar på Vinden under året inbjöd också under våren Folkteatern Järnet till åtta fullsatta föreställningar av *Underbara gåvor eller Den polska rörmokaren*, en satirisk fars skriven av Staffan Göthe. Under hösten gav Järnet också sex föreställningar av Fredrico Garcia

Lorcas pjäs *Bernardas hus*. Sensus barnmusikskola firade 45-års jubileum och bjöd därför in till ett flertal dans- och musik framträdanden under en jubileumsvecka. En grupp från barnmusikskolans sommarläger framförde också en minikoncert i Café Gjuteriet som avslutning.

Elever från teaterskolan inbjöd till tre familjeföreställningar av *Spöket på Canterville* och ett luciatåg med barn från daghemmet Freja bjöd på julsånger vid det traditionsenliga luciafirandet i Café Gjuteriet.

En grupp av ”pösupiper” (säckpipeblåsare) från olika delar av landet har de senaste åren sammanstrålat på Gjuteriet för sin årliga vinterträff. Detta ovanliga arrangemang har nu blivit en årlig tradition som ofta också ger publicitet för Gjuteriet. Gruppens ambition är att lyfta fram och utveckla den mycket gamla svenska säckpipetradition som i det närmaste är bortglömd.

Café Gjuteriets fasadskylt är smidd av konstsmed Örjan Holm och sattes upp 1986 då Cafédet invigdes. Foto: Gjuteriets arkiv.

Den intima cafélokalen på Gjuteriet har i många år fungerat som en mötesplats där engagerade åhörare och Bokcaféets föreläsare kunnat mötas i givande diskussioner. Under året arrangerade Bokcaféet fyra av sina välbesökta och uppskattade föredrag på Gjuteriet. Bokcaféets permanenta tidskriftshylla i cafélokalen finns kvar och erbjuder en rad tidskrifter som annars kan vara svåra att uppbringa i Karlstad.

Bildutställningar

Föreningen arrangerade under året bildutställningar i Café Gjuteriet. Tolv utställningar har visats innefattande olika tekniker. Utställare har varit:

- Cecilia Hellekant (färgfoto)
- Beatrice Almström & Anna Nilsson (färgfoto)
- Chantal Guyot (akryl)
- Margareta Svensson (blandteknik)
- Carina Persson (blandteknik)
- Margarete Wiberg (blandteknik)
- Johanna Svenneberg (foto)
- Sara Ell Larsson (illustrationer)
- Marie Gauthier (akvarell)
- Jabbar Mohammadi (akryl)
- Lena Andersson (olja)
- Mari Stewart-Drugge & Annika Björk (blandteknik)

Bildutställning i Café Gjuteriet. Foto: Gjuteriets arkiv.

Marie Gauthiers utställning genomfördes i samarbete med ”Konstrundan Karlstad med omnejd” där Café Gjuteriet var en av de 24 utställningslokaler som ingick i arrangemanget. Utställningsverksamheten, som nu pågått i mer än tjugo år, har blivit ett uppskattat forum för många amatörbildskapare. Några av utställarna har också arrangerat vernissager vilket lockat nya besökare till Gjuteriet och lokalpressen har vid flera tillfällen uppmärksammat utställningarna med artiklar och recensioner.

Personal

Under året har Katalin Mattsson och Birgitta Jakobsson på ett förtjänstfullt sätt givit service åt hyresgäster och besökare till Café Gjuteriet. Även Hanna Tedfeldt och Hanna Lööv har fungerat som timvikarier i caféet vid behov. Rose-Marie Andersson och Hanna Lööv utförde dessutom arbetspraktik.

Arbetsstyrkan vid Karlstads Mekaniska Verkstad samlad på Gjuteriets gård 1925. Foto: Gjuteriets arkiv.

Det praktiska och administrativa arbetet för Gjuteriet skötes under året av Hans Olsson (föreståndare), Magnus Norström (vaktmästare) och Hanna Tedfeldt som skött lokalvården och andra serviceuppgifter. Bo Hassel var behjälplig med fastighetens skötsel då han utförde arbetspraktik under sex månader. Sammantaget kan man konstatera att Gjuteriet, utöver den ordinarie verksamheten och under en rad av år, också fungerar som en resurs för de behov av praktik och arbetsprövning som till exempel efterfrågas av Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Samfällighetsföreningen i kvarteret Gjutaren

Med anledning av nya fastighetsbildningar inom kvarteret Gjutaren, bildades i april 2004 samfällighetsföreningen "Gemensamhetsanläggningen Gjutaren". Styrelsen utgörs av representanter för samtliga fastighetsägare i kvarteret (för närvarande Karlstads kommun, Nöjesfabriken, Cityverkstaden, Karlstads Energi och Karlstad Lever) som gemensamt skall sköta och bekosta drift och underhåll av de anläggningar som finns på gården (körvägar, parkering, el- och VA- installationer, planteringar, mm). Gjuteriets förstandare Hans Olsson med styrelseledamot Elisabet Larberg som suppleant ingick i GA Gjutarens styrelse under året.

De ekonomiska förutsättningarna för Gjuteriet

Med anledning av Gjuteriets behov av ROT-renovering träffades 2008 en överenskommelse med kommunen som innebar en lösning på finansieringsfrågan. Kultur- och fritidsnämndens budgetram utökades med 500 000 kr per år i fem år för att användas som ett investeringsbidrag till Gjuteriet. Med detta som säkerhet kunde föreningen teckna ett lån på 2 milj hos Swedbank. Enligt villkoren kan lånet enbart användas för renoveringen och det årliga investeringsbidraget endast för betalningar av räntor och amorteringar.

Den första ROT-renoveringsetappen som omfattade installation av vattenburen värme och elinstallationer genomfördes 2008. Arbetet fortsatte sedan etappvis under 2009 och 2010 då främst nödvändiga åtgärder gjordes för att höja brand- och elsäkerheten samt för att effektivisera energi-användningen. Totalkostnaden för renoveringsarbetet som slutfördes i december 2010 landade på 2 054 000 kr, vilket innebär att föreningen utöver lånefinansieringen fått skjuta till ytterligare 54 000 kr av egna medel för investeringar i fastigheten.

Bokslutets struktur

Föreningen bedriver sin verksamhet inom två ekonomiska grenar där den ena är den ideella föreningsverksamheten och den andra förvaltningen av Gjuteriet där också café-verksamheten ingår. Alla intäkter och kostnader som hänförs till föreningen eller Gjuteriet redovisas på två separata resultaträkningar. Som ett komplement till Gjuteriets resultat redovisas också caféverksamhetens bruttoreultat särskilt. Anledningen är att underlätta löpande uppföljning av resultatet och redovisning till skattemyndigheten. I balansräkningen sammanförs de olika verksamhetsgrenarna i en tabell.

Det kommunala investeringsbidraget för ROT-renoveringen av Gjuteriet behandlas i redovisningen som ett ägartillskott. Det redovisas således inte i resultatet utan istället som en ökning av det egna kapitalet med det belopp som motsvarar amorteringar av ROT-renoveringslånet (se spec. 4 till balansräkningen).

Gjuteriets resultat

Totalt blev intäkterna 18 000 kr lägre än budgeterat vilket i huvudsak beror på att ingen uppräknings av det kommunala hyresbidraget gjordes, att städningstjänster utförts i mindre omfattning samt en lägre bruttointäkt från caféet vars omsättning sjönk med 8% jämfört med året innan.

Några kostnader blev högre medan andra kunde hållas

nere vilket sammataget innebar totalt 2 000 kr lägre kostnader än budgeterade. Dyrare blev främst städmaterial, reparationer av inventarier, fjärrvärme, vatten och ej avlyftbar moms. Även kostnaden för avskrivningar blev något högre eftersom den slutförda ROT-renoveringen har medfört investeringar som ökat avskrivningsunderlaget för fastighetsinventarier och byggnaden. Avskrivningarna beräknas ligga på den nuvarande nivån ytterligare tre år. De kostnader som kunde hållas lägre än budget var främst de för elektricitet, löner och sociala avgifter samt bankavgifter.

Sammantaget innebär budgetavvikelseerna att Gjuteriet uppvisar ett underskott på 34 400 kr att jämföra med det förväntade underskottet på 17 700 kr.

Föreningens resultat

Den planerade utgivningen av den andra utgåvan av skriften Karlstad med kulturhistoriska ögon genomfördes inte under året. De budgeterade bidrags- och försäljningsintäkterna och tryckkostnaden bortföll därför. Medlemsavgifterna inbetalades inte i den omfattning som förväntats vilket innebär 6 200 kr lägre intäkt. Vid årets utgång fanns 66 enskilda och 7 organisationer i föreningens medlemsförteckning som inte erlagt årsavgiften trots påminnelse.

Kulturavsdagen 2011 blev en uppskattat arrangemang som lockade ca 150 besökare och rönt uppmärksamhet i media. Trots det omfattande programmet kunde kostnaderna ändå hållas låga vilket innebär att det sedvanliga bidraget från kommunen kunde finansiera arrangemanget helt. Samtliga sedvanliga kostnaderna för porton, trycksaker, arrangemang, mm under året blev lägre än budgeterade. Kostnad på 2 500 kr för förnyelse av domänregistrering och webbhotell tillkom dock eftersom den inte var budgeterad. Sammantaget uppvisar föreningens verksamhet under året ett överskott om 7 300 kr.

Eget kapital

Årets totala verksamhet har givit ett underkott på 27 016 kr att jämföra med det förväntade underskottet på 17 700 kr. Föreningens ekonomiska ställning är dock sådan att denna tillfälliga förlust kan bäras. Underskottet balanseras upp av årets ägartillskott om 417 615 kr vilket ökar det egna kapitalet från 459 042 kr till 849 641 kr. Styrelsen kan även med tillfredsställelse konstatera att föreningens betalningsförmåga på kort sikt, i likhet med de senaste fem åren, även har förbättrats ytterligare under 2010. Om de villkorade tillgångar som enbart får användas för ROT-renoveringen av Gjuteriet räknas bort, är kassalikviditeten tillfredsställande och har förstärkts betydligt sedan 2005 då den var 38,07% till 112,12% år 2010. Under samma period har även det tidigare negativa rörelsekapitalet förbättrats med 322 000 kr, dvs från - 302 000 kr år 2005 till 54 000 kr år 2010.

Karlstad den 10 februari 2011

Pererik Ekeberg, Ann-May Brodén, Fredrik Krohn-Andersson, Elisabet Larberg, Maria Linder, Krister Lundgren, Sven Maechel, Bengt Åkerblom, Brittkarin Öijen och Per-Ola Åström

Balansräkning för Föreningen Karlstad Lever per 31 december 2010

	2010	2009
Tillgångar		
Likvida medel		
Kassa (Föreningen)	1 695	
Kassa (Caféet)	28 168	
Postgiro 439 66 13 - 4 (Föreningen, avslutat)	0	
Postgiro 492 70 21 - 8 (Gjuteriet, avslutat)	0	
Checkräkning 439 51 798 - 8 (Gjuteriet, saldo: 227 434:91)	227 435	
Swedbank 703 304 050 (föreningen, saldo: 103 482:49)	103 482	360 780
Swedbank 904 904 700 - 5 (Gjuteriet för ROT-renoveringslån, saldo: 8 155:42)		8 155
Swedbank 904 658 057 - 8 (Gjuteriet spärrat konto, saldo 251 890:22), se spec. 4		251 890
Kortfristiga fordringar		
Fordringar enligt specifikation 1	57 984	
Förutbetalda kostnader avseende ROT-renovering 2009	0	
Ingående moms	55 678	
Övriga skattefordringar på skattekontot	0	113 662
Lager Caféet		2 000
Summa omsättningstillgångar	736 487	745 279
Inventarier		
Caféverksamheten	20 131	
Administration och fastighetens skötsel	170 966	191 097
Byggnaden Gjutaren 2 (in-tecknad för 3 mkr, pantbrev till Karlstads kommun)	3 755 964	
Avskrivning 1986 - 2010	-1 035 002	-2 720 962
Summa anläggningstillgångar	2 912 059	2 664 629
Summa tillgångar	3 648 546	3 641 002
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder		
Sv. föreningen för Byggnadsvård	0	
Förskottsbetalda hyror	133 105	
Leverantörer enligt specifikation 2	62 796	
Anställdas källskatt december	20 260	
Interimistiska och övriga skulder enligt specifikation 3	40 173	256 334
Avsättning för intjänad semester (Adm o fastighetsskötsel 89 698, Caféet 57 216)		146 914
Utgående moms		27 165
Summa kortfristiga skulder	430 413	383 685
Långfristiga skulder		
SPAFI-lån (därav amorteras under nästa år ca 32 000 kr)	1 368 492	1 398 275
Swedbanklån för ROT-renovering (därav amorteras under nästa år 400 000 kr)	1 000 000	1 400 000
Summa långfristiga skulder	2 368 492	2 798 275
Summa skulder	2 798 905	3 181 960
Eget kapital		
Inbalanserat		
Ägartillskott (investeringsbidrag för kapitalkostnader 2010 enligt spec. 4)	417 615	
Årets resultat Gjuteriet enligt spec. 5	-34 368	
Årets överskott Föreningen	7 352	390 599
Summa eget kapital (till nästa år inbalanseras)	849 641	459 042
Summa skulder och eget kapital	3 648 546	3 641 002

Fastställt av styrelsen den 10 februari 2011

pererik ekeberg
ordförande

Hans Olsson
kassör

RESULTATRÄKNING 2010

Gjuteriet

		2010	2009
Intäkter Gjuteriet			
Hyror verkstäder (375:00 per kvm)	193 840		
Studieförbund m fl (ej subventionerade)	339 204		
Föreningarna	233 756		
Bokningar och skåp	3 320	770 120	781 066
Värmedebitering verkstäder (115:00 per kvm)		61 719	60 633
Caféets bruttointäkt		141 958	163 972
Utförd städning	34 490		
Kopieringsavgifter	2 474	36 964	45 217
Ränteintäkter		658	4 613
Extraordinära intäkter (inköp åt hyresgäster, Sporthallens del av renhålln. mm)	14 270		
Ersättningar för nyttjande av bredbandslina	1 745	16 015	41 684
Hyra från kommunen		816 000	816 000
	Summa intäkter Gjuteriet	1 843 434	1 913 185
	Årets underskott Gjuteriet	34 368	0
	Summa Gjuteriet totalt	1 877 802	1 913 185
Kostnader Gjuteriet			
Löner och sociala avgifter totalt (Adm o skötsel 881 725, Caféet 479 347)	1 361 072		
./ lönebidrag från AF (Adm o skötsel 167 992, Caféet 291 735)	-459 727		
Förändring av semesterskuld (Adm o skötsel -9 034, Caféet 621)	-8 413		
Personalhälsovård, skyddsutrustning, kompetensutveckling, mm	1 272		
Personalsocial verksamhet, praktikplatser, mm	7 646	901 850	906 190
Administration			
Förbruknings- och lokalvårdsmaterial	27 222		
Kontorsmaterial, tele, porto och datatrafik	11 147		
Förbrukningsinventarier och reparation av dito	12 711		
Kopieringsapparaten (hyra och serviceavtal) samt trycksaker	17 725	68 805	67 873
Reklam och PR		7 705	1 178
Främmande tjänster		0	0
Fastighetskostnader			
Hiss- och brandsyner, lås, nycklar och bevakningskostnader	7 820		
Serviceavtal YIT (ventilation)	22 350		
Frakter och transporter samt övriga fastighetskostnader	3 611		
Kostnader gemensamhetsanläggningen Gjutarens (snöröjning, mm)	744		
Vatten och avlopp	40 821		
Fjärrvärme*	272 283		
Belysningsel *	118 234		
Renhållning	15 996		
Reparationer och underhåll	18 668		
Fastighetens förbrukningsinventarier och reparationer av dito	6 964		
Försäkringspremier	11 580	519 071	531 575
Kapitalkostnader			
Tomträttsavgäld	60 000		
Räntekostnader	73 141	133 141	135 550
Bankavgifter och öresutjämning (Adm o fastighet 3 934, Café 1 052)		4 986	5 883
Avskrivningar			
Inventarier (Adm o fastigheten 63174, Caféet 9 422)	72 596		
Byggnaden	77 852	150 448	149 897
Ej erhållna fordringar		600	100
Extraordinära kostnader			
Uppgifter i Eniros telekatalog 2010	5 030		
Övriga extraordinära kostnader	452	5 482	11 741
Ej avlyftbar moms		74 004	75 535
Särskild löneskatt på pensionskostnader (Adm o fastighet 8 123, Café 3 587)		11 710	11 395
	Summa kostnader Gjuteriet	1 877 802	1 896 917
	Årets överskott Gjuteriet	0	16 268
	Summa Gjuteriet totalt	1 877 802	1 913 185

* Jämför Gjuteriets totala energikostnad för år 2002 (256 193), år 2003 (395 788), år 2004 (358 098), år 2005 (396 791), år 2006 (380 618), år 2007 (375 806), år 2008 (372 364) och år 2009 (373 658) och år 2010 (390 517).

RESULTATRÄKNING 2010 Föreningen Karlstad Lever

	2010	2009
Intäkter föreningen		
Medlemsavgifter enskilda (128 betalda samt 66 obetalda avgifter)	12 710	
organisationer (25 betalda samt 7 obetalda avgifter)	3 600	
Bidrag från Storjohans fond och Ejnar Lindhs fond (för Kulturhistoriska ögon)	0	15 000
Bidrag till Kulturhusens Dag (8 000) från Karlstads kommun	8 000	8 000
Gåvor till föreningen	232	2 153
Försäljning av skrifter	2 944	9 895
Summa intäkter Föreningen	27 486	52 288
Årets underskott i föreningsverksamheten	0	14 095
Summa Föreningen totalt	27 486	66 383
Kostnader Föreningen		
Porto, kontorsmaterial, bank- och bankavgifter, mm	3 841	7 229
Mötesverksamhet, arrangemang	3 340	4 348
Kulturhusens dag	5 472	12 224
Karlstad med kulturhistoriska ögon, tryckning av första utgåvan 500 ex	0	36 938
Medlemskap (Värml.Kultur, Byggnadsvård, Hembygdsfören., Folkrörelsernas arkiv, mfl)	2 175	2 125
Webbplats och datatrafik	2 469	0
Trycksaker	2 462	3 519
Uppvaktningar och gåvor	375	0
Summa kostnader Föreningen	20 134	66 383
Årets överskott i föreningsverksamheten	7 352	0
Summa Föreningen totalt	27 486	66 383

BRUTTORESULTAT 2010 Café Gjuteriet

	2010	2009
Intäkter		
Försäljning, servering (25% moms)	199 653	
Försäljning leveranser (12% moms)	90 739	
Telefonavgifter och övriga intäkter	0	
	290 392	318 511
Direkta kostnader		
Råvaror	115 548	
Förbrukningsmaterial	12 399	
	127 947	130 564
Omkostnader		
Arbetskläder och skyddsutrustning	4 310	
Förbrukningsinventarier och reparation av dito	1 325	
Kontorsmaterial, mm	379	
Telefon 100 700	1 110	
Reklam, PR och annonser	992	
Livsmedelstillsyn	1 560	
Försäkringspremier (Skandia och Anticimex)	4 462	
Tidningsprenumerationer, mm	6 349	
	20 487	23 975
Caféets bruttointäkt 2010	141 958	163 972

Specifikationer till balansräkningen per 31 december 2010

	2010	2009
1. Fordringar		
Caféets fakturerade försäljning	3 290	
Fakturerade kopieringsavgifter	1 548	
Hyra Stozzi	45 380	
Sporthallen Gjutarens del av renhållning 2010	6 666	
Bokningar och skåphyror	600	
Förskottbetalda årsavgifter 2011 (till Hembygdsföreningen och Värmlands Kultur)	500	
	57 984	43 213
2. Leverantörer		
Effektel november för södra delen	9 096	
Belysningsel lokal 001 och 009 september - november	4 125	
Fjärrvärme november - december	44 411	
Renhållning oktober - december	5 164	
	62 796	12 827
3. Interimistiska och övriga skulder		
Förskottbetalda medlemsavgifter 2010	300	
Effektel december för södra delen	9 125	
Särskild löneskatt för 2009	2 659	
Särskild löneskatt 2010	2 974	
Arbetsgivaravgifter december	25 115	
	40 173	42 889
4. Ägartillskott		
Kommunalt investeringsbidrag 2010 för finansiering av lån till ROT-renovering	500 000	500 000
Räntekostnader 2010 för ROT-renoveringslån (minskning av eget kapital)	-82 385	-108 791
	417 615	391 209
<i>Investeringsbidraget erhålls under fem år och kan endast användas för räntor och amortering av lånet. Det egna kapitalet kommer därför varje år att öka (med 500 000 - räntekostnaden) under perioden 2008 - 2012 då lånet är slutamorterat. Då lånet används för investeringar om 2 Mkr i fastigheten kommer dess värde att öka med lika mycket före avskrivningar.</i>		
5. Kommentarer till resultatet		
Gjuteriets resultat 2010 före avskrivningar	116 080	166 165
Årets avskrivningar av inventarier och byggnaden	-150 448	-149 897
	-34 368	16 268

Eftersom resultatet på balans- och resultatstabblarna inte summeras efter varje kostnadslag förtydligas här utfallet före och efter avskrivningar.

Medelantal anställda samt sjukfrånvaro

Medelantal anställda med fördelning på kvinnor och män		
Kvinnor	3	3
Män	2	2
Totalt	5	5
Sjukfrånvaro med fördelning på kvinnor och män		
Kvinnor	35,60%	2,64%
Män	0,00%	0,00%
Totalt	35,60%	2,64%

Revisionsberättelse till årsmötet för
Föreningen Karlstad Lever

Org nr 873201-3332

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Föreningen Karlstad Lever för år 2010. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god revisionsssed i Sverige.

Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar.

Karlstad den 24 februari 2011

Göran Karlsson

Inger Falk

Restaurang "Pråmen" har byggts om och givits det nya namnet "Båten" vilket på intet sätt förbättrade den annars vackra miljön vid Residensparken. Flytetyget är nu ett än mer anskrämligt inslag i stadsbilden som brutalt skämmer stadens finrum. Foto: Föreningen Karlstad Levers arkiv.

FÖRENINGEN KARLSTAD LEVER

är en ideell förening som genom opinion och debatt verkar för

att värdefulla hus och miljöer i Karlstad bevaras,

att Karlstads kulturföreningar får sitt lokalbehov tillgodosett, samt

att det i Karlstad skapas en levande kulturmiljö med sådan ideell verksamhet som befrämjar kontakt mellan människor i olika åldrar och med skiftande livserfarenhet.

Föreningen Karlstad Lever
Gjuteriet
Verkstadsgatan 1
652 19 KARLSTAD
054-10 00 00

info@karlstadlever.nu
www.karlstadlever.nu